

Mama Africa!

Με αφετηρία το Ντακάρ, ακολουθούμε μια συναρπαστική πορεία 7.000 χλμ.,
από τη γαλλόφωνη Σαχέλ προς την καρδιά της Αφρικής...

**Με αφετηρία το Ντακάρ, ακολουθούμε μια συναρπαστική πορεία 7.000 χλμ.,
από τη γαλλόφωνη Σαχέλ προς την καρδιά της Αφρικής...**

Africa!

To Ντακάρτων αντιθέσεων

ΜΕΣΙΕ, μεσιέ! Σα βα; Μπον μπον; Καντό; (*) Ξυπνά και ακόμα αυτές οι λέξεις αντηχούν σ' αυτά μου. Είναι δύο μίνι-τώρα που κινούμαστε στη γαλάζιων ζώνη της Αφρικής και αντιλαμβάνομαι ότι πλέον το «μπονζόύρ» έρχεται σταχείλη πιο εύκολα από το «καλημέρα».

Μιλάμε για την πιο εξειρωπαίσμένη πρωτεύουσα της δυτικής Αφρικής. Πέρα από την προνομιακή θέση της (στο δυτικότερο άκρο της πεπίρου), την έντονη νυκτερινή ζωή, την άρρωστη μουσική Mbalaχως καθημερινό της soundtrack και τους χιλιάδες μικροπωλητές του δρόμου, αυτό που τη χαρακτηρίζει είναι η πρόσμιξη του πληθυσμού της. Ο φτωχός και ιπλούσιος, ο μαύρος και ο λευκός που θενά αλλού δε βρίσκονται τόσο δίγλα ο ένας στον άλλο.

Έργα της Ελληνικής ποίησης από την Αρχαιότητα έως σήμερα.
Ήταν μέσα λουίνου όταν βρισκόμασταν στο Ντακάρ, αφε-
τά κουρασμένοι-ομολογουμένως- μετά το πέρασμα
της ερήμου, με την ψυχολογία ότι είχαμε φτάσει στο
τέρμα. Κι ούμως, το Ντακάρ ήταν μόνο μια καινούργια
αρχή. Ήνα μήνα μετά, να' μαστε, πλέον, στην καρδιά της
πιείρου αυτής που ούτε μία μέρα δεν έχει σταματήσει
να μας εκπλήσσει -θετικά και αρνητικά. Η διάσκιση της
δυτική Αφρικής είναι ένα μεγάλο ταξίδι, λαογραφικό Εί-
(σεμερικές από τις φτωχότερες χώρες του κόσμου) και
ψυχογραφικό (του ίδιου σου του εαυτού)...

* Κύριε, κύριε! Είστε καλά; Γλυκά; Δωράκι;

- Μιλάμε γιατην πιο εξερωπαϊσμένη πρωτεύουσα της δυτικής Αφρικής. Πέρα από την προνομιακή θέση της (στο δυτικότερο άκρο της πετείου), την έντονη υγιεινή ζωή, την άρρωστη μουσική Mbalaχως και θημερινό της soundtrack και τους χιλιάδες μικροτωπίες του δρόμου, αυτό που τη χαρακτηρίζει είναι η πρόσμιξη του πληθυσμού της. Ο φτωχός, καιο πλούσιος, ο μαύρος και ο λευκός που θενά αλλού δε βρίσκονται τόσο δίπλα ο ένας στον άλλο.
- Εμεις είκαμε δύο παρέες στο Ντακάρ: τον Αμπντουλάχ με τον Μπάμπα, δύο πιτσιρικάδες από τη φτωχογειτονία του Ουακάμ, και τον Ζοχέφ Αζράρ, ένα λιβανέζο επιχειρηματία που μένει σε ένα πολυτελές διαμέρισμα δίπλα στην προεδρική κατοικία. Με τους πρώτους κυκλοφορούσαμε στην αγορά σάνταγκα και τρώγαμε σε φθινόνα fast food. Μπήκαμε στα σπίτια τους, όπου ζουν με τα βασικά, ο ένας πάνω στον άλλο, γονείς, αδέλφια και ανίψια. Είδαμε ότι εκπέμπει θετική ενέργεια η φτώχεια τους. Η αγωνία τους; Να καταφέρουν να φύγουν στην Ευρώπη για ένα καλύτερο μέλλον. Τους αποθαρρύναμε...

έιναι δύσκολη π ζωή γ' αυτά τα παιδιά, γιατί η μπουρζουαζίτας τους, κυκλαφορεί στους ίδιους δρόμους, ζει στις διπλανές γειτονίες και μπορούν να συγκρίνουν. «Δεν υπάρχει κλειστός κύκλος στο Ντακάρ», όπως θα μας πει ο Ζοζέφ. «Εδώ έχουμε κοινούς νωνσταύς, μιλάμε μεταξύ μας καθημερινά».

BERTOUA	240
YAOUNDE	574
DOUALA	820
BATA	1206
IBREVILLE	1478

Προς τη χώρα των Ντόγκο

Οι πανύψηλοι ισενεγάλεζοι Γουόλοφ σε εξοντώνουν με την εμμονή τους να γίνετε φίλοι «με το καλημέρα». Δεν προλαβαίνεις να κάνεις δεξιά και σε περικυλώνουν. Πού να βγάλεις τη μπχανή να φωτογραφίσεις σε κάποια λαϊκή αγορά... Σε έφαγαν! Όχι με κακές διαθέσεις, προς Θεού. Για να σε γνωρίσουν απλά για να πάρουν κάτια από σένα, τον πλούσιο λευκό: ένα στιλό, ένα γλυκό, τίποτα ψηλά CFA, στιδήποτε.

Στο Μάλι είναι λίγο πιο ήπιοι οι άνθρωποι. Μπαίνοντας από τα δυτικά κυριαρχεί η φυλή Μπαμπάρα (33% του πληθυσμού). Χαρακτηριστικό τους, η αφασία. Παράδειγμα; Φτάνοντας στα σύνορα από την πόλη Κιντίρα, βρήκαμε τελυμειακούς και αστυνομικούς ενώρα... τεπουτζέν (παραδοσιακό ρύζι με κρέας και λαχανικά).

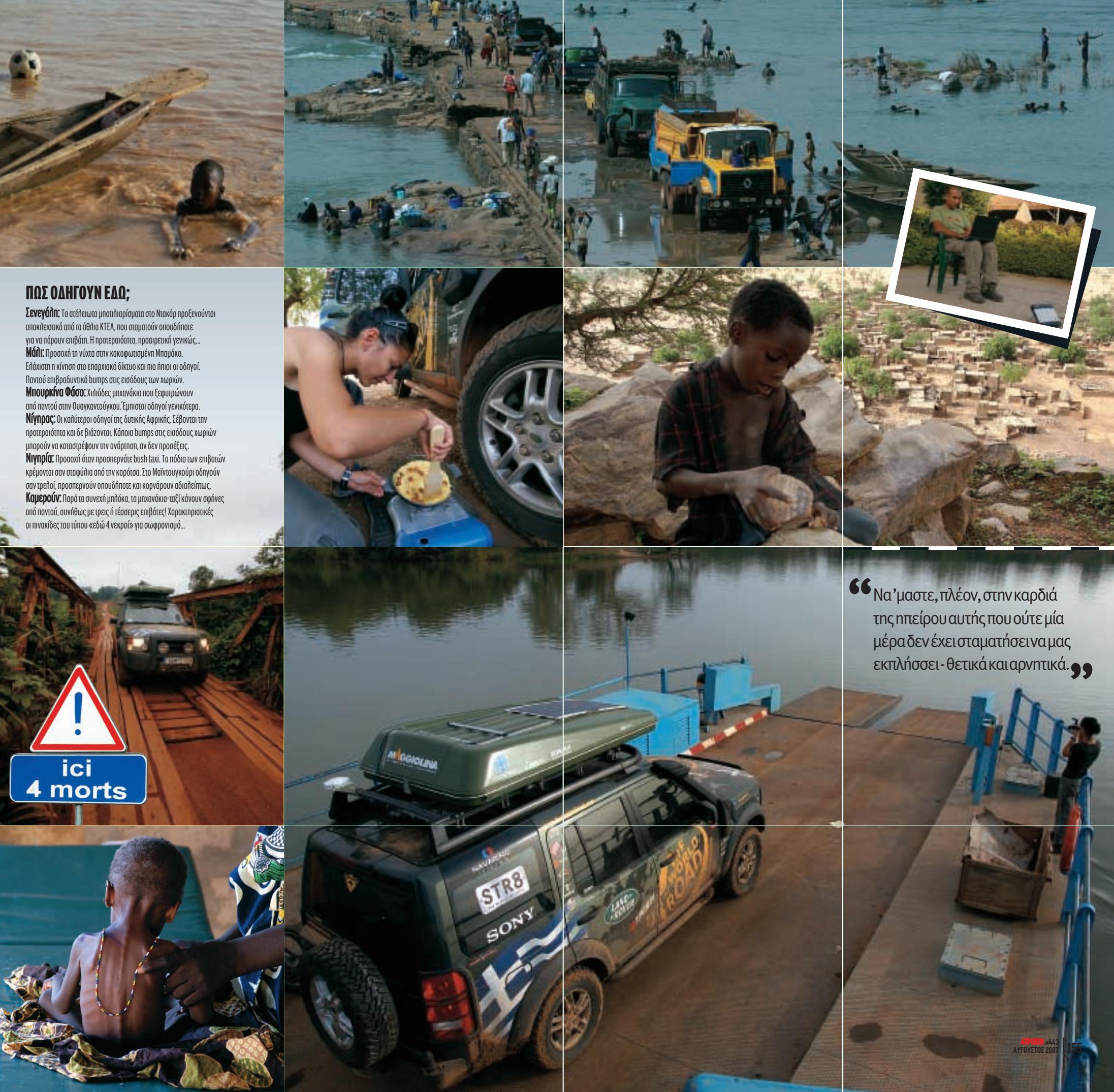
Οι πρώτοι μάς είπαν να περιμένουμε μέχρι να τελειώσουν ώστε να σφραγίσουν το Carnet de Passage. Οι δεύτεροι μάς προσκάλεσαν να ταιμπήσαμε και μόνο μετά σφράγισαν τα διαβατήρια!

Με τέτοια υποδοχή, αισθανθήκαμε όμορφα στο Μάλι από την πρώτη μέρα. 'Ιωσας γι' αυτό και μπήκαμε αμέσως στα βαθιά. Από την Καή (μια πόλη πάνω στον ποταμό Σενεγάλη), αντίνα ακολουθήσουμε την άσφαλτο, πήραμε το χωματόδρομο για Μπαμάκο. Την επομένη τα χρειαστήκαμε, ακολουθώντας την ίχθυ του ποταμού, λόγω της βαθιάς λάσπης σε κάποια σημεία, αλλά άξιζε τον κόπο. Η άφιξή μας στην Μπαφουλαμπέ, με πλοιάριο από την απέναντι ίχθυ του Σενεγάλη, ήταν όλα τα λεφτά, σαν φωτογραφία και σαν ανάμνηση. Το ίδιο βράδυ ξενυχτήσαμε με τους χορούς των ντόπιων, στο υπαίθριο πάρτι που έσπουσαν κάποιοι υποψήφιοι των βουλευτικών εκλογών. Με διαγνωσμούς χορού και T-shirt κερδίζονται οι έδρες στην Αφρική, στην καλύτερη περίπτωση. Στη χειρότερη; Με ζύλο και παραχάρη των αποτελεσμάτων...

Υστερα από ένα ευχάριστο σαββατοκύριακο στην Μπαμάκο, αικολουθήσαμε τον ποταμό Νίγηρα μέχρι το ανατολικό άκρο της χώρας. Έπειτα από μία διανυκτέρευση στην παραμυθένια Ντζενέ, ένα χωριό-νησί στον αποηραμένο ποταμό Μπάνι, με το μεγαλύτερο τζαμί από το υβριλαλάσπη στον κόσμο, κι έναν καφέ στο λιμάνι του Μόπιμπε με τις αμέτρητες πιρόγες, φτάσαμε στη Μαντιαγάρα. Εκεί μπαίνεις στη χώρα των Ντόγκον. Μαγευτικό μέρος... Μείναμε εκεί μόνο δύο μέρες, παρέα με τον ευγενέστατο οδηγό μας, τον Μπουμπαγάρ. Αυτό που ζήσαμε ήταν η ευγενική φύση αυτών των ανθρώπων και η ανθεκτικότητά τους στη ζέστη κατηνέλειψη νερού και τροφής. Για να πάρουν ενέργεια, οι γέροντες μασούν διαρκώς φιστίκια κόλα, κάτι σαν ήπιο ναρκωτικό. Τους χαρίζεις ένα και σου ανοίγουν το στήθος τους - και αυτό, παρ' ότι το τουρισμός έχει εισχωρήσει κι ειδώλιο. Το δεύτερο βράδυ διανυκτερεύαμε στο Μπενιμπάτο, ένα μαυστηριακό χωριό χωρίς ρεύμα, με νερό από το πηγάδι, πάνω στο βράχο. Τα παιδιά έπαιζαν και τραγουδούσαν μέχρι τα μεσάνυχτα, ενώ ένα στήθι μόνο διέθετε τηλέραστο - συνδεδεμένη με 12βολτη μπαταρία, παρακαλώ! Το δείπνο και ούτος κάτια από τα αστέρια, πάνω στη σκηνή ενός σπιτιού, με τις φωνές των παιδιών να αντιλαμβάνουν στους βράχους, είναι από τις εμπειρίες που δεν ξενάγεις ποτέ.

Με τους φτωχότερους του κόσμου...

Επιλέγοντας να κινηθούμε στη Σακέλ, αντί στα παράλια του Ατλαντικού (για να παρακάμψουμε χώρες σαν τη Σέρερ Λεόνε, τη Λιβερία και τη Νιγηρία), είχε ως αποτέλεσμα να βιώσουμε έντονα το μουσουλμανικό στοιχείο. Η φωνή του ψιάμπου μας κοιμίζει κάθε βράδυ από τη Σενεγάλη μέχρι το νότιο Καμερούν. Δυστυχώς, κοιμίζει και τους κατοίκους, που προτιμούν να προσεύχονται πέντε φορές τη μέρα, πάρα να πάρουν τη ζωή στα χέρια τους. Οι άντρες, εννοείται, γιατί οι γυναίκες τραβούν όλα τα δεινά: γενούν 7-8 παιδιά, τα μεγαλύνουν μόνες και δουλεύουν σταχωράφια κουβαλώντας τα στις πλάτες τους.

ΠΩΣ ΟΔΗΓΟΥΝ ΕΔΩ;

Σενεγάλη: Τα απένεια μπουτιπούρισμα στο Ντακάρ προξενούνται σποκλειστικά από τα άδητα από ΚΤΕΛ, που σταματούν οπουδήποτε για να πάρουν επβάτη. Η προτεραιότητα, προαιρετική γενικώς...

Μάλι: Προσοχή στη νύχτα στην κακορωμένη Τλαμάκο. Ελάχιστη πλάνη στην επορχιακό δίκτυο και πιο ήπιοι οι οδηγοί. Παντού επιβραδυτικά bumps στις εισόδους των χωριών.

Μπουρίνια Φάσος: Χιλιάδες μπχανάκια που έχει πρώσων από πάνω στην Ουαγκαντούγκο. Έμπιστοι οδηγοί γενικότερα.

Νίγηρας: Οι καπύτεροι οδηγοί της δυτικής Αφρικής. Σέβονται την προτεραιότητα και δε βίαζονται. Κάποια bumps στις εισόδους χωριών μπορούν να καταστρέψουν την ανέρτηση, αν δεν προεξει.

Νιγηρία: Προσοχή σταν προσπερνάτε bush taxi. Τα πόδια των επιβατών κρέμονται σαν σταφύλια από την καρότσα. Στο Μάντουγκούρι οι οδηγούν σαν τρελοί, προσπερνών οπουδήποτε και κορνάρουν αδιαλείπτως.

Καμερούν: Παρά τα συνεχι μπλόκα, τα μπχανάκια ταξί κάνουν σφίνες από πάνω, συνήθως με τρεις ή τέσσερις επιβάτες! Χαρακτηριστικές οι πινακίδες του τύπου «εδώ 4 νεκρά» για σωφρονισμό...

„Να' μαστε, πλέον, στην καρδιά της πιπέρου αυτής που ούτε μία μέρα δεν έχει σταματήσει να μας εκπλήσσει - θετικά και αρνητικά. „

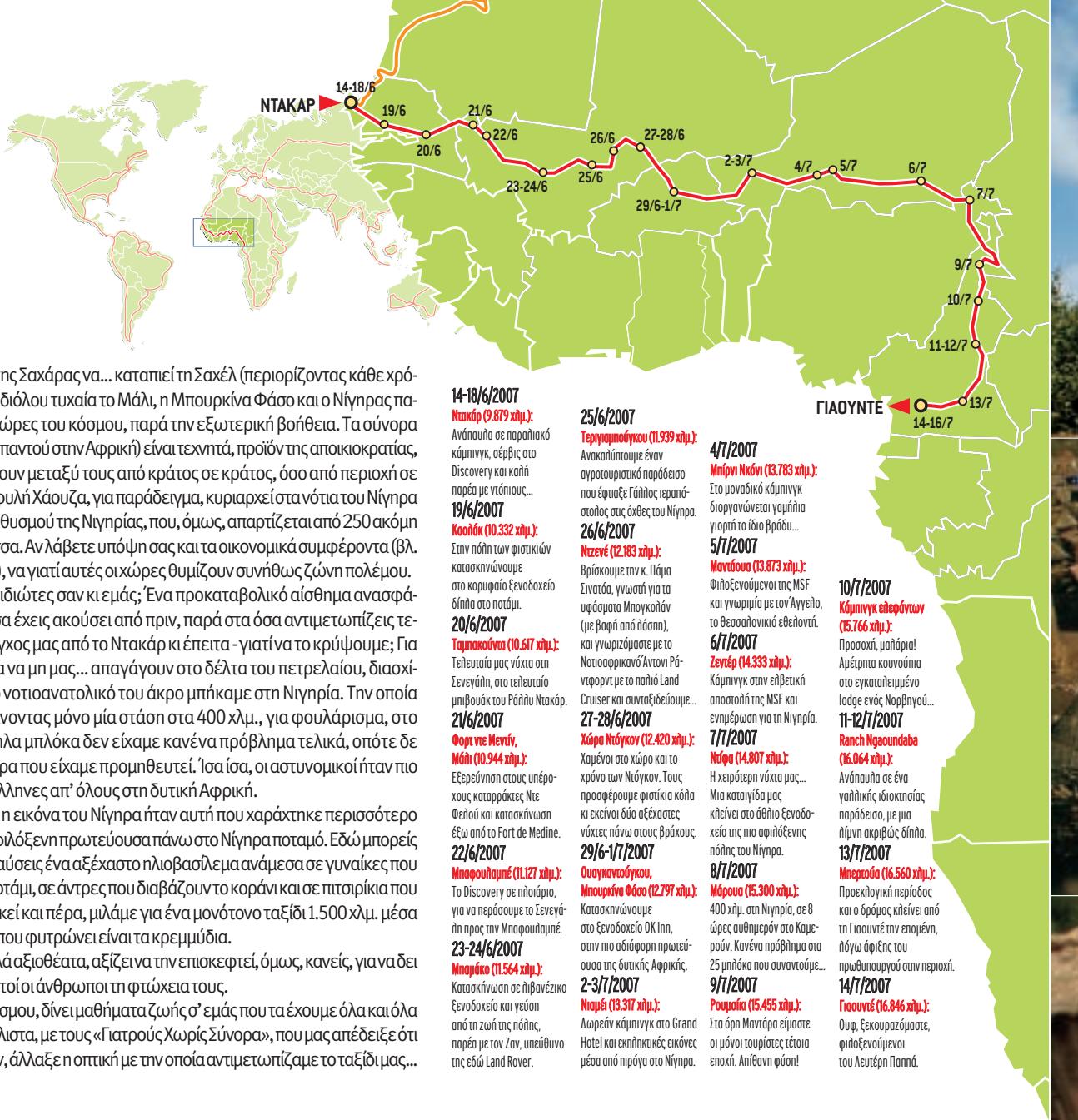
Με τους «Γιατρούς Χωρίς Σύνορα»

Στις πόλεις Μαντιάου και Μπουζά του Νίγηρα υπόρκει καμπι που διευθύνεται από το γραφείο Αθηνών της MSF. Στην αποστολή βρίσκεται και ο Θεοσασλονικός γιατρός Άγγελος Τριάντος. Υστερα από συνεννόηση με την ελληνική MSF, φιλοξενηθήκαμε στο καμπι, όπου είδαμε πώς ζουν οι εθελοντές (πιτά) και πώς υποστηρίζουν τα υποστημένα παιδιά της περιοχής, τα οποία αφούντων, δυστυχώς, ειδικά τώρα, την εποχή της σοράρ. Επλέψιμει ντόπιοντων, οι οικογένειες αναγκάζονται να προμηθεύονται τρόφιμα από την αγορά, οπότε στις ασθενέστερες οικονομικά δεν μπορούν να κορτάσουν όλα τα στόματα. Πιο ευαίσθητα είναι τα παιδιά έως πέντε χρόνων και οι στατιστικές είναι ανατριχιαστικές, αν συνυπολογίσουμε και τις ασθενείες που τα προσβάλλουν: 113 στα 1.000 πεθαίνουν! Εκεί παρεμβαίνει η MSF με προγράμματα ιατρικής παρακολούθησης, φαρμακευτικής περιθαλψής και επιστημού, σε συνεργασία πάντα με τις τοπικές αρχές. Δεδομένου ότι ο συγκεκριμένης οργάνωσης δε στηρίζεται σε χορηγούς και κυβερνητικές επιδοτήσεις, η δική μας συνεισφορά της επιφέρει να δίνει επίπεδα στα παιδιά της Αφρικής. Κάντε το κόπο να μπείτε στο www.msf.gr και θα δείτε πώς μπορούμε να βοηθήσουμε απλά και ανώνυμα.

THE WORLD OFFROAD

NTAKAR- ΓΙΑΟΥΝΤΕ

Αν προσθέσετε την απειλητική τάση της Σαχάρας να... καταπειτεί τη Σαχάλ (περιορίζοντας κάθε χρόνο τις καλλιεργήσιμες εκτάσεις), διόλου τυχαίτο Μάλι, η Μπουρκίνα Φάσο και ο Νίγηρας παραμένουν από τις φτωχότερες χώρες του κόσμου, παρά την εξωτερική βοήθεια. Τα σύνορα των χωρών αυτών (όπως σχεδόν παντού στην Αφρική) είναι τεχνητά, προϊόντα της αποικιοκρατίας, δηλαδή. Οι άνθρωποι δε διαφέρουν μεταξύ τους από κράτος σε κράτος, όσο από περιοχή σε περιοχή στο καθένα από αυτά. Η φυλή Χάουζα, για παράδειγμα, κυριαρχεί στα νότια του Νίγηρα και ισοδυναμεί με το 68% του πληθυσμού της Νίγηρας, που, όμως, απαρτίζεται από 250 ακόμη φυλές, καθεμία με δική της γλώσσα. Αν λάβετε υπόψη σας και τα οικονομικά συμφέροντα (βλ. πετρέλαιο στο δέλτα του Νίγηρα), να γιατί αυτές οι χώρες θυμίζουν συνήθως ζώντων πολέμου. Τι σημαίνει αυτό για τους ζένους ταξιδιώτες σαν κι εμάς; Ένα προκαταβολικό αίσθημα ανασφάλειας, περισσότερο χάρη στα όσα έχεις ακούσει από πριν, παρά στα όσα αντιμετωπίζεις τελικά. Η Νίγηρα ήταν το μόνιμο άγχος μας από το Ντακάρ κι έπειτα - γιατί να το κρύψουμε; Για να αποφύγουμε το λάγος και για να μη μας... απαγάγουν στο δέλτα του πετρελαίου, διασχίσαμε το νότιο Νίγηρα και από το νοτιοανατολικό του άκρο μπήκαμε στη Νίγηρα. Την οποία διασχίσαμε σε μόλις 8 ώρες, κάνοντας μόνο μία στάση στα 400 χλμ., για φουλάρισμα, στο Μαΐντουνγκούρι. Στα αλεπάλληλα μπλόκα δεν είχαμε κανένα πρόβλημα τελικά, όπως δε χρειάστηκαν τα πεντητάρικα νάρα που είχαμε προμηθευτεί. Ισαία, οι αυτονομικοί ήταν πιο φιλικοί, κι χιουμορίστες καθιαστές... φιλέλληνες απ' όλους στη δυτική Αφρική.

Έτσι, μέχρι να μπούμε στο Καμερούν, η εικόνα του Νίγηρα ήταν αυτή που χαράκτηκε περισσότερο στην μήνυμα, αλλά γιατί η Νίγηρα είναι μια φιλόξενη πρωτεύουσα πάνω στη Νίγηρα ποταμό. Εδώ μπορείς να πάρεις μια πιρόγα και να απολαύσεις ένα αξέχαστο πλιοβασιλέμα ανάμεσα σε γυναίκες που κάνουν την μπουγάδα τους στο ποτάμι, σε άντρες που διαβάζουν το κοράνι και σε πιπιρίκια που παίζουν μπάλα στην όχθη. Από εκεί και πέρα, μιλάμε για ένα μονότονο ταξίδι 1.500 χλμ. μέσα στην άγονη Σαχάλ, όπου το μόνο που φυτρώνει είναι τα κρεμμύδια.

Η χώρα αυτή δεν έχει να επιδείξει πολλά αξιοθέατα, αξίζει να την επισκεφτείς, όμως, κανείς, γιαναδεί πόσο στωικά αντιμετωπίζουν αυτοί οι άνθρωποι τη φτώχεια τους.

Ο Νίγηρας, η φτωχότερη χώρα του κόσμου, δίνει μαθήματα ζωής σ' εμάς που τα έχουμε όλα και μαζεύπονταν. Μετά την επαφή, μάλιστα, με τους «Γιατρούς Ζωής Σύνορα», που μας απέδειξε ότι τα υποστημένα παιδιά αφθονούν, άλλαξε η οπτική με την οποία αντιμετωπίζαμε το ταξίδι μας...

Επιτέλους, στο Καμερούν!

Δεν το κρύβουμε ότι νιώσαμε ευτυχείς όταν μπήκαμε στη χώρα αυτή. Όχι μόνο γιατί τέλειωσε ο βρανχάς της Νίγηρας, αλλά γιατί βρεθήκαμε σε πιο φιλόξενο περιβάλλον. Τέρμα η άμμος και τα σαραντάρια υπό σκιάν. Το πράσινο κυριαρχεί από το βορρά της χώρας κιόλας, ενώ στα νότια μιλάμε για τροπικό δάσος. Οι φόβοι μας ότι θα αποκλειστούμε στο Extreme-Nord της χώρας λόγω βροχών δε βγήκαν αληθινοί και, έτσι, απολαύσαμε κάθε διαδρομή μας για μία εβδομάδα μέχρι να φτάσουμε στη Γιαουνέ. Ήταν η πρώτη μας δροσερή εβδομάδα μετά το βόρειο Μαρόκο... Από τη Μαρούα, κινηθήκαμε στα όρη Μαντάρα, περάσαμε φουσκωμένα ποτάμια και βρήκαμε παραδοσιακά κωμούδακια στην αυθεντική τους μορφή, αν και δεν είδαμε τους ντόπιους της φυλής Μάφα γυμνούς - όπως μάθαμε ότι κυκλοφορούσαν, μέχρι να έρθουν οι τουρίστες. Μετά την Γκαρούα και την Νγκαουντερέ, πήραμε έναν εκτηλητικό χωματόδρομο που μας πήγε μέχρι τα σύνορα με την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία, μέσα σε πυκνό τροπικό δάσος, και από εκεί καταλήξαμε στην πρωτεύουσα - τον τερματισμό μας γι' αυτόν το μήνα. Εκεί μας περίμενε ο Λευτέρης Παπάτας, που έχει τον πιο παλιό φούρνο της χώρας (Καλαφατάς, από το 1927!), και άλλοι ομογενείς, καινούργιοι φίλοι όλοι. Απίστευτοι Έλληνες της Αφρικής που έχουν τόσα να αφηγηθούν... Περισσότερα, όμως, για την περιοχή αυτή του Ισημερινού, στο επόμενο τεύχος, όποτε, αν όλα πάνε καλά, θα έχουμε διασκευές την Γκαμπόν, το διαμελισμένο Κόνγκο και την Ανγκόλα και θα είμαστε και στην έρημο της Ναμίμπα. Χειμώνα καιρό - για εμάς - αυτήν τη φορά...

FAQ

Κόστος βίζας για Μπουρκίνα Φάσο: 28.000 CFA στο Ντακάρ, 10.000 CFA στα σύνορα... **Κόστος βίζας για Καμερούν:** 50.000 CFA στο Ντακάρ. **Κόστος βίζας για Νιγηρία:** 26.000 CFA στη Νιγηρία. **Κόστος βίζας για Σενεγάλη:** 560 CFA στη Σενεγάλη, 525 CFA στο Μάλι, 570 CFA στη Νίγηρα, 96 νόμισμα στη Νιγηρία, 535-570 CFA στο Καμερούν. **Έχει δύο διάστημα στη Δ. Αφρική;** Στην Μπουρκίνα Φάσο, στη Νίγηρα και στο Καμερούν (300-1.000 CFA/100 χλμ.). **Πώς φύγουνταν τους πεντούς;** Το πουμπόνι της Μπουρκίνα Φάσο, η Νάσσα... **Ιστομήσεις: Ευρώ = 650 CFA = 176 νόμισμα** **ΤΙ ΘΑ ΧΡΕΙΑΣΤΕΙΣ...** Χάρτη Michelin Ν 741, Lonely Planet West Africa, φιστίκια κόλα, Fenistil για τα τσιμπήματα, γάπια σε σκόνη για την πρώτη καφέ, αδιάρροχο στο Καμερούν.

Η χώρα των Ντόγκον

Ανίκητο στο Μάλι, απλά η πλειά είσιται, γιατί οι άνθρωποι αυτοί διατηρούν το δικό τους ποιητισμό πίσω από ένα οροπέδιο μίκους 110 χλμ., στο οποίο κρύφτουν τα 120 άν. για έξι μέρες από τους μουσουλμάνους. Αφού έχουσαν τους Πιγμαίους, οι Ντόγκον ανέπτυξαν εκεί τη δική τους οριζόντια αρχιτεκτονική, με σπιτάκια σαν βγύκαν από την πεδιάδα και μήπως από την πεδιάδα και την πεδιάδα. Από την πεδιάδα και την πεδιάδα, οι Ντόγκον παρατημένοι έχουν μετατρέψει την έρημο σε έναν ζωντανό παράδεισο. Από την πεδιάδα και την πεδιάδα, οι Ντόγκον έχουν μετατρέψει την έρημο σε έναν ζωντανό παράδεισο. Από την πεδιάδα και την πεδιάδα, οι Ντόγκον έχουν μετατρέψει την έρημο σε έναν ζωντανό παράδεισο. Από την πεδιάδα και την πεδιάδα, οι Ντόγκον έχουν μετατρέψει την έρημο σε έναν ζωντανό παράδεισο. Από την πεδιάδα και την πεδιάδα, οι Ν